

LIKKUVAN POLIISIN PERINNEYHDISTYS RY

26.12.2017

" Ammattitaitoista ja osaavaa liikenneturvallisuustyötä Liikkuvan poliisin perinteitä kunnioittaen"

Julkaisuvapaa 27.12.2017

TIEDOTUSVÄLINEILLE

ASIA: **Aloite valtakunnallisen raskaanliikenteen valvontayksikön perustamisesta:**

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys on oman toimikautensa aikana seurannut erittäin huolestuneena sitä, että poliisin suorittaman raskaanliikenteen valvonnan määrä on vähentynyt merkittävästi ja samalla valvonnan laatu ja monipuolisuus on heikentynyt. Kun Liikkuva poliisi lakkautettiin vuoden 2013 lopussa, luvattiin valtioneuvoston taholta se, että poliisihallinnon rakenneuudistuksen (PORA 3) yhteydessä raskaanliikenteen valvonnan määrä ei vähene eikä valvonnan laatu heikkene tasosta, millä se oli Liikkuvan poliisin aikakaudella.

Tilastot osoittavat kuitenkin poliisin raskaanliikenteen valvonnan määrän olevan selkeästi sille PORA 3:n yhteydessä asetetuista tavoitteista jäljessä. Poliisin oman tilastoinnin mukaan tammi - lokakuun 2017 aikana raskaanliikenteen valvontaan käytetyt tunnit jäivät asetetusta tavoitteesta jälkeen keskimäärin - 14,4 % ja poikkeama tavoitteeseen oli - 72,8 5 ja + 5.8 % välillä. Poliisin tilaston mukaan Tammi - Elokuun 2017 aikana samasta tavoitteesta jäätiin jälkeen keskimäärin -22.9 % ja Tammi - Toukokuun 2017 aikana tavoitteesta jäätiin jälkeen keskimäärin - 21,3 %. Poliisin oma tilastointi osoittaa siis selkeää - merkistä poikkeamaan niihin tavoitteisiin, joihin poliisihallinto oli sitoutunut vuoden 2014 alussa kun Liikkuva poliisi oli lakkautettu.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistyksen tekemän tiedustelun mukaan, myös poliisin johdossa ollaan huolissaan siitä, että raskaanliikenteen valvonnan tavoitteista on jääty merkittävästi jälkeen. Poliisin raskaanliikenteen valvonnan vastuuhenkilöt poliisihallituksessa myöntävät sen, että valvonnan määrän - merkinen kehitys on jo nyt niissä rajoissa, ellei valvonnan määrää saada nopeasti nousemaan, ei valvonnan määrän nostaminen enää edes onnistu. Samalla ns. vanhan tiedon siirtyminen vanhemmilta valvojilta nuoremmille ontuu ja sen seurauksena raskaanliikenteen valvojien ammattitaito heikkenee.

Raskaanliikenteen valvonnan määrän kehitys näyttää olevan saman suuntainen myös Tullin osalla, sillä sielläkin raskaanliikenteen valvontaresurssit ovat olleet karsinnan kohteena. Tullin henkilöstö voi siis nykyisillä resursseilla valvoa raskasta liikennettä maamme rajoilla edellisvuosia vähemmän ja

he myöntävät ns. vanhan tiedon siirtymisen vanhemmilta valvojilta nuoremmille valvojille vähentyneen viime vuosina jopa merkittävästi.

Rajavartiolaitoksen tilastot rajanylityspaikoilla tehdyistä raskaanliikenteen rajatarkastuksista osoittavat rajatarkastusten määrän olleen vuonna 2014 118 069 kpl, vuonna 2015 114 786 kpl ja vuonna 2016 142 496 kpl. Kyseisten tilastojen valossa Rajavartiolaitoksen tekemien raskaanliikenteen rajatarkastusten määrän mukaan Rajavartiolaitos on PTR- organisaation viranomaisista ainoa, jonka valvonta näyttäisi säilyneen ainakin määrällisesti hyvällä tasolla. Rajavartiolaitoksen osalta muusta liikennevalvonnasta ei ollut saatavilla tilastoa.

Samaan aikaan, kun oman maamme raskaanliikenteen valvontatilastot osoittavat valvonnan jopa merkittävää vähenemistä, osoittaa Norjan raskaanliikenteen valvonnan määrän olevan jopa erinomaisella tasolla. Norjassa Norjan UP (Liikennepoliisi) ja Vegvesen (Tiehallinto) valvovat yhteistyössä maassa liikkuvaa raskasta liikennettä ja tilastot osoittavat sen, että vuonna 2016 Norjassa tarkastettiin tien päällä 135 301 raskasta ajoneuvoa. Yhteistyössä toteutettu valvonta näyttää toimivan siis sangen tehokkaasti.

Raskaanliikenteen kuljettajia edustavat ammattiyhdistysliikkeet, kuljettajien etujärjestöt ja myös kuljetusyrittäjien etujärjestöt ovat kantaneet vahvan huolen raskaan liikenteen valvonnan määrän vähenemisestä ja valvonnan laadun heikkenemisestä maamme tiestöllä. Valvonnan vähentymisen myötä harmaa talous saa lisää jalansijaa tiellä ja liikenneturvallisuusriskit kasvavat kuljetuskaluston kunnan heikkenemisen seurauksena. Valvonnan puute heijastuu vahvasti myös kuljettajien haluun rikkoo heille määrättyjä ajo- ja lepoaikoja, jolloin riski kuljettajien väsyneensä ajamiseen kasvaa.

Raskaanliikenteen valvojien eräänä ammatinhallinnan säilyttämisen ehtona on mahdollisuus saada keskittyä omaan vaativaan työhön työvuorojen aikana. Eräänä syynä poliisin raskaanliikenteen valvonnan määrän laskuun onkin se, että raskaanliikenteen partioita käytetään liiallisesti muihin poliisin tehtäviin. . Tieltä kuljettajilta saatujen tietojen perusteella perinteinen punnitus- ja ajoneuvojen muu kuntovalvonta ja kuljettajien ajo- ja lepoaikojen valvonta on yhä harvinaisempaa maamme tiestöllä.

Raskaanliikenteen valvojien koulutus on pääsääntöisesti poliisin vastuulla Tullin ja Rajavartiolaitoksen saadessa opiskelupaikkoja raskaanliikenteen valvojien perus- ja jatkokoulutuksessa. Näyttäisi siltä, että sekä Tullin, että myös Rajavartiolaitoksen tarve opiskelupaikkoihin olisi nykyistä paikkalukua suurempi.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo, että raskaanliikenteen valvonnan määrän ja laadun takaamiseksi ja pelastamiseksi tulee maahamme perustaa valtakunnallinen raskaanliikenteen valvontayksikkö, mikä kokoaan alleen Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen raskaanliikenteen valvojat. Uuden organisaation organisaatiomalleja on löydettävissä useista Euroopan maista, missä vastaava toimenpide on tehty tarpeesta yhdistää raskaanliikenteen valvojien voimat. Kyseisten malliorganisaatioiden avulla voitaisiin rakentaa maahamme vielä jalostuneempi malli valtakunnallisesta raskaanliikenteen valvontayksiköstä. Käytännössä uusi organisaatio tekisi nykyisestä PTR- yhteistyöstä jopa päivittäistä.

Samalla rakennettaisiin koulutusohjelma, missä organisaatiossa työskenteleville Poliisin, Tullin ja Rajavartioston henkilöstölle annettaisiin sama mahdollisuus kouluttautua ammattitaitoiseksi raskaanliikenteen valvojaksi peruskoulutuksen paikkojen jakautuessa mahdollisimman tasaisesti Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaituksen henkilöstölle huomioiden tietenkin kunkin organisaation koulutustarve. Sama koulutusmalli koskisi myös raskaanliikenteen valvojien jatkokoulutusta, mikä on välttämätöntä valvojien ammattitaidon yllä pitämiseksi.

Aloite valtakunnallisen raskaanliikenteen valvontaryhmän perustamisesta on lähetetty Sisäministeriöön, Liikenne- ja Viestintäministeriöön ja Poliisihallitukseen 19.12.2017.

Mikkelissä 26.12.2017

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys

Aloitetta tukevat seuraavat toimijat:

Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry, Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki.

Auto- ja Kuljetusalan työntekijäliitto AKT ry, John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki.

Rahtarit, Linnatie 3, 04600 Mäntsälä.

Autoliikenteen Työnantajaliitto ry, Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki.

Autoliitto, Hämeentie 105 A, 00550 Helsinki.